

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jak sociální bydlení pomáhá – příklady z praxe systémového projektu MPSV

**Dotační příležitosti nejen pro poskytovatele
sociálních služeb – Ústí n. Labem**

1. listopadu 2018

Eliška Vrabcová

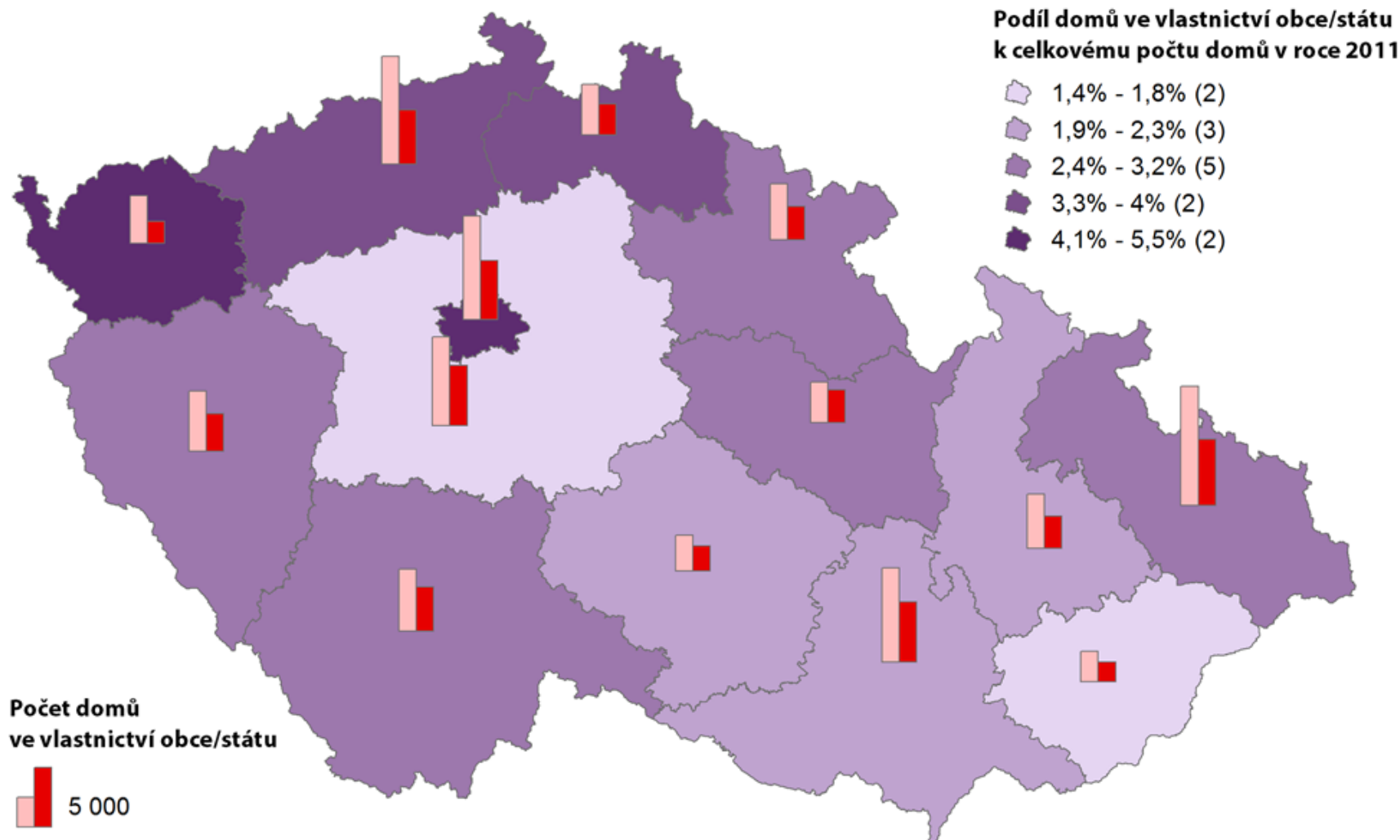
Oddělení sociálního bydlení a sociálního začleňování
MPSV

Situace v České republice v oblasti bydlení

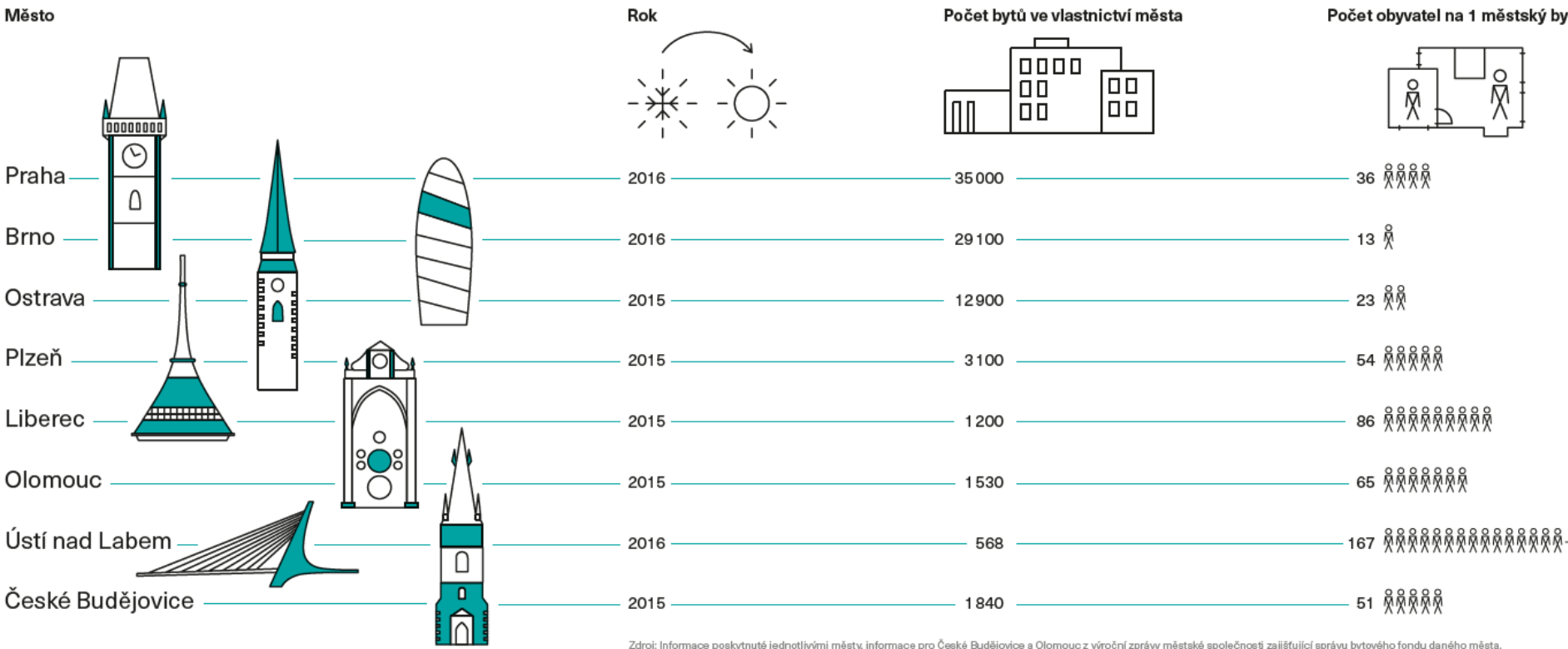

VÝVOJ POČTU DOMŮ VE VLASTNICTVÍ OBCE/Státu V KRAJÍCH ČR 2001-2011

Bytový fond ve vybraných městech ČR

Zdroj: Informace poskytnuté jednotlivými městy; informace pro České Budějovice a Olomouc z výroční zprávy městské společnosti zajišťující správu bytového fondu daného města.

Zdroj: KPMG 2016 - Voice of Real Estate, Bytový fond hlavního města Prahy a jednotlivých městských částí

Legislativa

- < Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení):
 - < § 35 (2) „... Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.”
- < Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi,
Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře
- < Koncepce **sociálního bydlení v ČR 2015 – 2025**
 - < Schválena vládou 2015; aktualizace 2018
- < Návrh **zákona o sociálním bydlení**
 - < **MMR** – hlavní gestor **věcného záměru zákona** – informoval spolugestora (MPSV) o stažení z legislativního plánu prací
 - < 10. 9. 2018 – kulatý stůl s premiérem – 15 podnětů

Koncepce sociálního bydlení

< Co je sociální bydlení?

*„Sociální bydlení je bydlení poskytované osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženými (**lidé vynakládající na bydlení nepřiměřenou výši příjmů**). Sociální bydlení je poskytováno za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy. Uživatelům sociálního bydlení je v případě potřeby poskytována **podpora formou sociální práce**. Sociální bydlení je na místní úrovni poskytováno vždy formou **bydlení v bytech**, přičemž může být propojeno na sociální služby. Sociální služby – např. azylové domy – tvoří záchrannou síť pro lidi v bytové nouzi.“*

Sociální bydlení v Koncepci sociálního bydlení ČR 2015 - 2025

< Základní principy

- < **nediskriminace, solidarita, nesegregace, subsidiarita, individuální a diferencovaný přístup**
- < systém sociálního bydlení by měl být udržitelný, v rovině sociální a bytové politiky, i finančního zajištění
- < podmínkou funkčního systému je zapojení všech klíčových aktérů: státu, krajů, obcí, soukromého a nestátního neziskového sektoru, pomáhajících profesionálů a v neposlední řadě klientů

Základní oblasti sociálního bydlení

< **Systém sociálního bydlení - tři pilíře:**

< bytová politika

BYTY

< sociální práce a sociální služby

PODPORA

< dávkový systém

FINANCE

< **Cílovou skupinu** systému sociálního bydlení tvoří jak osoby v bytové nouzi (definice ETHOS), tak také ti, kteří vynakládají na bydlení vysoký podíl svých příjmů a náklady na bydlení jsou pro ně velkou zátěží.

< Jen adekvátní bydlení je prostředím, ve kterém může domácnost využít plně svůj potenciál a lidé uspokojovat zásadní potřeby. Proto je sociální byt chápán vždy jako **standardní zkolaudovaný byt**, který by se měl nacházet mimo sociálně vyloučené lokality.

Systemový projekt MPSV

Systémový projekt MPSV Podpora sociálního bydlení

Název projektu:	Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend
Zkrácený název:	Podpora sociálního bydlení
IČ projektu:	CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003539
Operační program:	OP Zaměstnanost
Prioritní osa:	2 – Sociální začleňování a boj s chudobou
Investiční priorita:	2.2
Specifický cíl:	1 – Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování
Číslo výzvy:	017
Celkový rozpočet:	105 478 256,- Kč*

* Včetně nepřímých nákladů

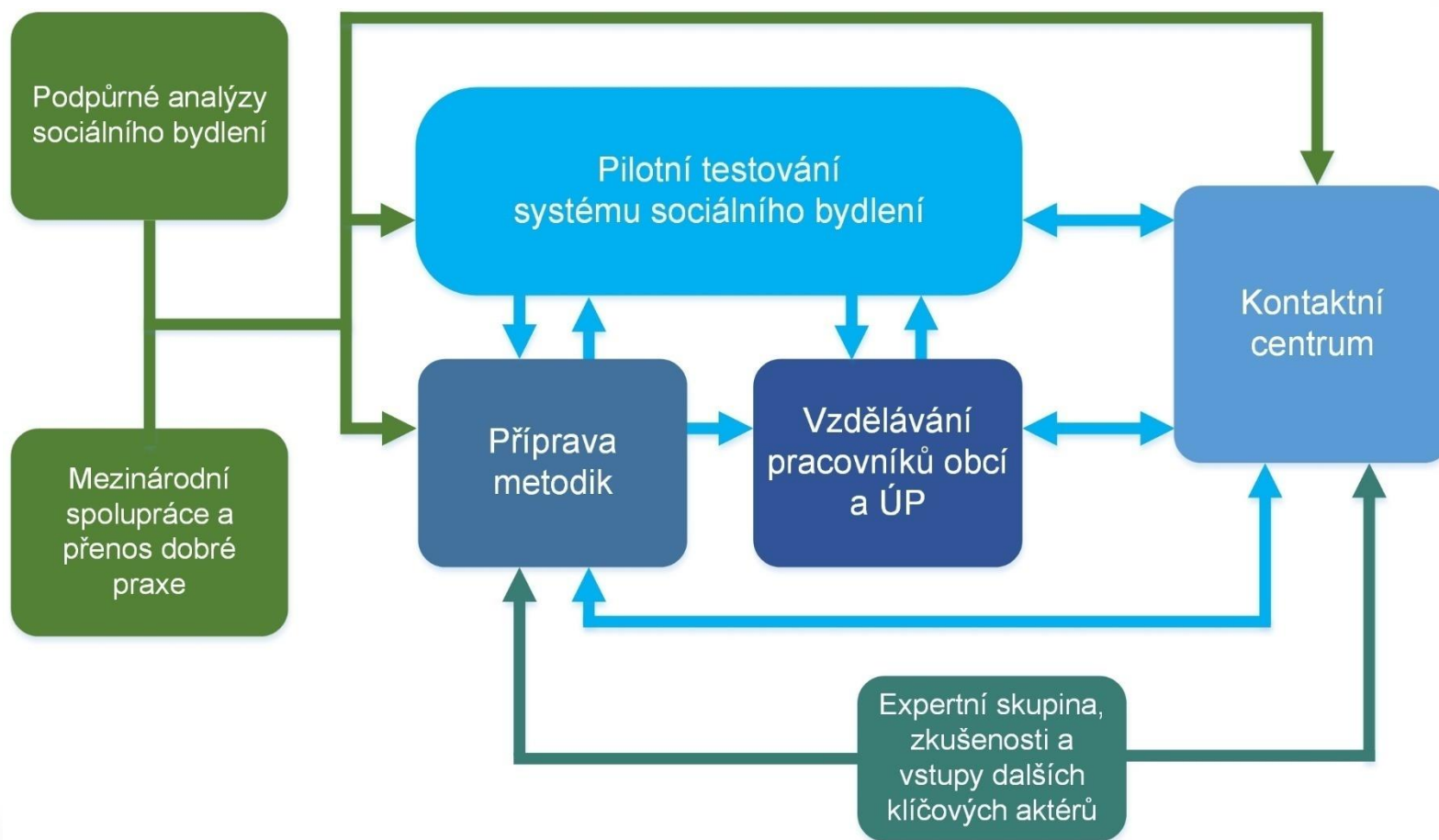

** V sedmi z těchto obcí
působí lokální konzultanti
ASZ*

Diagram projektových aktivit

Analýzy a metodiky

< Analýzy

- < Vliv nevyhovujícího bydlení na rozvoj dětí a mládeže
- < Identifikace rezidenční segregace v obcích
- < Přehled mezinárodní praxe
- < Evaluace projektu

< Metodiky

- < Metodika sociální práce v sociálním bydlení
- < Metodika nevyhovujícího bydlení a možnosti jeho řešení
- < Metodika práce pro pracovníky Úřadu práce ČR související se systémem sociálního bydlení
- < Metodika pro spolupráci orgánů veřejné správy při realizaci sociálního bydlení

Workshopy a konference

< 2017:

- < Sociální realitní agentury – v Plzni
- < Bytová družstva a jejich role v sociálním bydlení – v Ostravě
- < Dopady nevyhovujícího bydlení na děti – v Liberci
- < Working Group for Housing Systems in Transition - v Praze
- < Energetická chudoba – v Pardubicích

< 8x v roce 2018:

- < Rezidenční segregace - 22.2. v Mostě a 22.3. v Olomouci
- < Práce s lidmi bez přístřeší - 24.4. v Brně
- < Metodika ČVUT k sociálnímu bydlení - 31.5. v Havlíčkově Brodě, 21.6. v Hradci Králové
- < Spolupráce s lidmi s duševním onemocněním - 6.6. v Praze
- < Poskytování podpory v bydlení lidem se závislostí - 18.10. v Brně
- < **Hodnocení bytové nouze a pravidla přidělování sociálních bytů – 29.11. v Praze**

< Mezinárodní konference 6.11. v Praze

Mezinárodní spolupráce

< Realizované cesty:

- < **Nizozemsko** (Jutphaas Wonen) **15. – 19. května 2017** – on-line výběr klientů do sociálního bydlení a sociální práce s uprchlíky
- < **Finsko** (Y-Foundation) **5. - 9. června 2017** – financování sociálního bydlení a zkušenosti z propojování sociálních služeb a sociální práce v sociálním bydlení
- < **Skotsko** (Motherwell and Wishaw Citizens Advice Bureau) **18. – 22. září 2017** – organizace kontaktního centra a energetická chudoba
- < **Belgie** (Housing Europe) **2. – 6. října 2017** – systém výběru nájemníků, financování výstavby a rekonstrukcí sociálního bydlení
- < **Rakousko** (Verein Wohnen) **12. – 16. března 2018** – přístup prostupného bydlení a realizace sociálního bydlení v malých obcích
- < **Švédsko** (SABO) **11. – 15. června 2018** – švédský model veřejně dostupného bydlení
- < **Irsko** (Focus Ireland) **17. – 21. září 2018**

Kontaktní centrum

- < zkušenosti z pilotujících obcí
- < různá odborná specializace pracovníků
- < telefonická, osobní, e-mailová konzultace
- < konzultace s aktéry i po celé ČR

< Individuální konzultace v Praze (po předchozí domluvě):

- < pondělí od 12 do 16 hodin
- < středa, pátek od 9 do 13 hodin

< Kontakt

- < socialni.bydleni@mpsv.cz
- < +420 778 455 761

< www.socialnibydleni.mpsv.cz

< <https://www.facebook.com/socialnibydlenivcr/>

Aktuální stav a další aktivity v projektu

- < Obce pilotují své projekty (analýzy, příprava lokálních koncepcí, pravidel přidělování bytů...)
- < Otevřelo se Kontaktní centrum pro veřejnost
- < Série workshopů po ČR
- < Zahraniční cesty obcí a šíření dobré praxe
- < Expertní pracovní skupiny
- < Zpravodaj
- < Webová stránka www.socialnibydleni.mpsv.cz
- < Facebook www.facebook.com/socialnibydlenivcr
- < Informační kampaň, letáky, brožury
- < Evaluace, výzkumy a analýzy
- < Příprava metodik, dalších podkladů a materiálů
- < ...

Dobrá praxe v obcích

Analýza situace

- < analýzy v oblasti kapacity **bytového fondu**
 - < kolik nájemních bytů je potřeba? zastavit privatizaci
 - < kde byty umístit – desegregace
 - < dotace na výstavbu (IROP, SFRB)
- < analýzy **demografické situace a potřeb cílových skupin**
 - < kdo vypadává, velikost bytů, specifické potřeby CS...
- < vytvoření strategií - **lokální koncepce sociálního bydlení**
 - < zapojení všech klíčových aktérů
 - < již samotná příprava pomůže síťování
- < **zajištění kapacit pro sociální práci**
 - < poskytovatelé
 - < pokrytí celého území

Provázání a spolupráce s aktéry

- < **sítování aktérů a vznik pracovních skupiny** (dobrá zkušenost s lokálními konzultanty ASZ, neformální vztahy, propojení sociálního a bytového odboru a kontaktních pracovišť ÚP)
- < **pomoc při registračním týdnu** klientů do sociálního bydlení
- < spolupráce se **specializovanými neziskovými organizacemi** v oblasti:
 - < dluhového poradenství (Rubikon),
 - < mobilního zdravotnictví (psychiatr),
 - < sociálně realitní agentury (R-mosty, Romodrom, Bezba byty)
- < **pronájem obecních bytů neziskovým organizacím**
- < spolupráce **soukromých pronajímatelů** s neziskovou organizací

Kontaktní místo / otevřená kancelář na úřadě

- < zřízení **speciálního místa určené ke konzultaci** přímo v budově úřadu, které poskytuje občanům poradenství v oblasti bydlení
- < poradenství **realitního experta** a snaha o vytvoření služby **sociálně realitní agentury**
- < vytvoření **nástroje prevence ztráty bydlení**

Nábytková banka / tichá sbírka

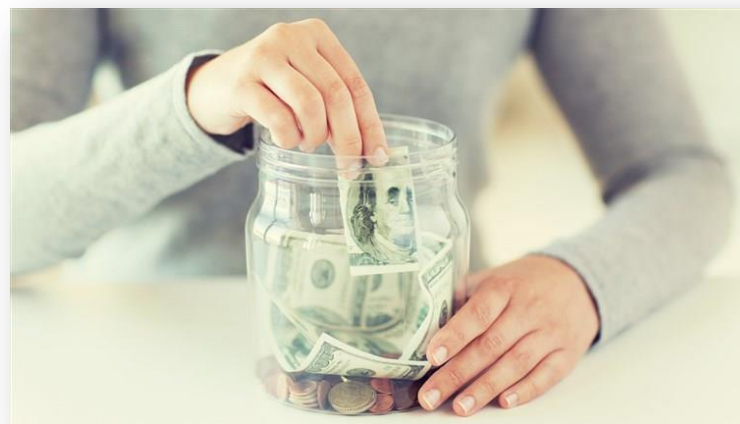
- < společnost zřízená pod městem **uskladňující nábytek** a zajišťující **rozvoz do sociálních bytů** (Brno, Liberec)
- < příprava sociálního podnikání
- < **tichá sbírka potřebného vybavení** mezi úředníky města

Práce s dluhy a energetická problematika

- < sociální odbor dostává každý měsíc **výpis dluhů na nájmu**, včasné zachycení situace a jejího řešení
- < **práce s výší dlužné částky** vůči obci, uzavírání **splátkových kalendářů**
- < **mimořádné vyúčtování záloh**, jedná se o zpoplatněnou službu
- < **trojstranná dohoda** mezi klientem, obcí a poskytovatelem energií
- < **přepsání odběru energií** na vlastníka nemovitosti (např. obec, NNO)

Další příklady postupně na:

<http://socialnibydleni.mpsv.cz/cs/co-je-socialni-bydleni/priklady-dobre-praxe>

Financování

MMR a dotační tituly IROP

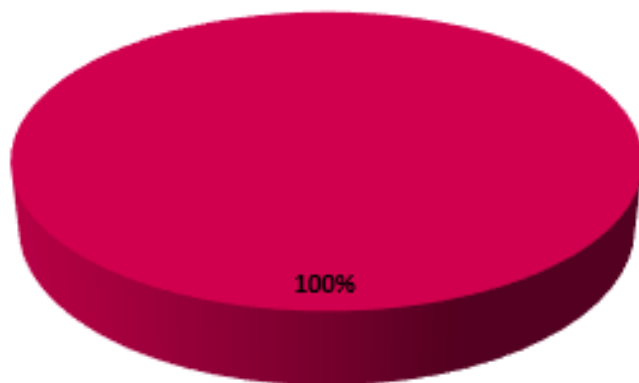
Výzvy: č. 79 / 80 Sociální bydlení II. / SVL

Přijímání žádostí: 14. 6. 2018 – 18. 9. 2018

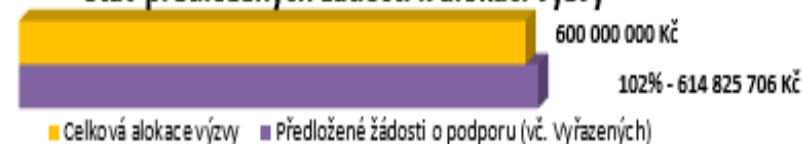
PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ BYL JIŽ UKONČEN

Stav alokace výzvy k 8. 10. 2018

- Finanční objem žádostí o podporu v procesu hodnocení (pouze příspěvek EU) - 606 806 873 Kč
- Finanční objem schválených projektů (pouze příspěvek EU) - 0 Kč
- Zbývající alokace výzvy (pouze alokace EU) - 0 Kč

Stav předložených žádostí k alokaci výzvy

Počet žádostí o podporu k 8. 10. 2018

MMR a dotační tituly IROP

- < rekonstrukce, výstavba, nákup
- < **Státní fond rozvoje bydlení (SFRB):** www.sfrb.cz
 - < programy Podpora bydlení, pro mladé, Panel 2013+
 - < připravovaný **program Výstavba** (cca 2 miliardy / rok)

Dotační tituly na sociální práci - MPSV

- < Dotace na sociální práci
 - < **Příspěvek na výkon SP:** www.mpsv.cz/cs/21249
 - < původní návrh Zákona o sociálním bydlení plánoval navýšení financí na sociální práci i pro Úřady práce
- < V přípravě **výzva Housing First** (150 mil.)

MPSV v přípravě výzva ESF k Housing First

Výzva: **Pilotní rozšíření konceptu Housing First (Bydlení především) do dalších obcí**

Hlavním cílem: podpora pilotního rozšíření konceptu Housing First v praxi – tj. **eliminace bezdomovectví, stavu bytové nouze a získání standardního bydlení a jeho dlouhodobé udržení uživateli programů.** (Motivace ke zlepšení zdravotního stavu, pro vzdělávací kariéru dětí, rozšiřování a posilování sociálních vazeb, zvýšení sebevědomí a snaha o vyšší sebeuplatnění včetně získání legálního zaměstnání atd.)

Výzva: 108, OPZ, otevřená, průběžná

Plán vyhlášení: cca 11/2018

Plán přijímání žádostí: začátek 2019 – květen 2019

Délka realizace: 24 – 36 měsíců (max. do r. 2022)

Oprávnění žadatelé: NNO, obce, DSO, organizace zřizované obcemi

Financování: ex ante, cca 2-15mil.

Prostředky na sociální pracovníky, koordinátory, pracovníky v soc. sl....

Děkuji za pozornost.

Bc. Eliška Vrabcová

kontaktní pracovník projektu Podpora sociálního bydlení

eliska.vrabcova@mpsv.cz

+420 770 116 554

Web: <http://socialnibydeni.mpsv.cz>

Zpravodaj: socialni.bydleni@mpsv.cz

FB: <https://www.facebook.com/socialnibydenivcr>